

TOSAMA

DECEMBER
1967

GLASILO TOVARNE SANITETNEGA MATERIALA - DOMŽALE

RAZGOVOR Z NOVIM DIREKTORJEM

GLEDE NA IZKUŠNJE, KI STE JIH PRIDOBILI KOT PREDSEDNIK OBCINE SKUPŠČINE DOMŽALE, BI VAS V IMENU KOLEKTIVA VPRAŠAL NASLEDNJE:

Kot novi direktor, ki že imate večletne izkušnje na tem delovnem mestu v naši tovarni, v čem vidite in kako ocenjujete spremembe v tovarni za časa vaše odsotnosti?

Pred odhodom na mesto predsednika Skupščine Domžale sem bil v tem podjetju skoraj 13 let. Po štiri in pol letni odsotnosti opažam tu dokajšnje spremembe. Neumorno ste gradili in nadaljevali z modernizacijo proizvodnje, dopolnjevali ste oddelke z novimi stroji in napravami, ki omogočajo večjo, boljšo in seveda tudi cenejšo proizvodnjo.

Med pomembne pridobitve štejem predvsem tudi novo kotlararno, ki je bila nujna že zdavnaj prej, pa zaradi pomanjkanja denarja ni prišla na vrsto. Izredno potrebno je bilo tudi skladišče, ki omogoča sedaj boljše in varnejše skladiščenje in predvsem hitrejšo manipulacijo.

Presenečen sem ob hitrih spremembah v proizvodnji filtrov z najmodernejšimi stroji, ki omogočajo, da prihajamo v korak v mednarodni konkurenci.

Ob vašem prihodu v tovarno se srečujete z novimi ljudmi ali smatrate, da so razmeščeni na delovna mesta, kjer bi lahko tovarni najbolj koristili?

Tako hitra okrepitev kolektiva s številnim strokovnim kadrom kaže veliko razumevanje samoupravnih organov, ki so videli, da tako veliko podjetje potrebuje tovarniško organizacijo dela — le-ta pa dobre strokovnjake, ki naj bodo kos moderni proizvodnji in zahtevam dobrega poslovanja. Že v prejšnji številki »TOSAME« smo brali predlog o nujnosti dopolnitve oziroma rešitve nekaterih organizacijskih sprememb, ki naj bi prinesle novo organizacijsko shemo podjetja s ciljem za še boljše delo.

Kaj menite kakšno perspektivo ima naša tovarna s sedanjim proizvodnim programom?

Kot specializirana tovarna za proizvodnjo sanitetnih izdelkov je dobro znana — vendar ne več edina. Izkušnje današnjega poslovanja nam narekujejo tesnejšo povezavo in sodelovanje z drugimi proizvajalci. Dovolj hitro, odločno in na podlagi strokovnih znanstvenih analiz je treba proizvodnjo usmeriti k sedanjim potrebam domačega in seveda tudi tujega tržišča. Nujno je treba uvajati sodobne postopke, analizirati potrebe trga in proizvajati tisto blago, ki ga kupci potrebujejo. Zavedati se moramo, da je prišel čas, da moramo proizvajalci iskati kupca in ne obrat-

no, kot je bilo to pred leti. Znano nam je, da so zmogljivosti jugoslovanskih proizvajalcev v naši stroki tolikšne, da količine proizvodov presegajo potrebe doma in da je nujna še večja naša usmeritev na izvoz naših proizvodov in tesnejša vključitev v mednarodno trgovanje. Resno lahko računamo, da se bodo pojavili na našem trgu tudi tuji konkurenti — le-tem pa bomo kos z našim delom in dobrim gospodarjenjem.

Vaše želje kolektivu?

Ob moji vrnitvi v kolektiv želim prav vsem še več uspehov pri delu, sodelovanja pri reševanju vseh problemov, ki onemogočajo hitrejši razvoj podjetja in povzročajo težave v kolektivu.

Ob novem letu pa želim članom kolektiva predvsem zdravja in miru!

TRIDESET LET NA ČELU PARTIJE

Z razglasom (obznanom) 30. 12. 1920 in »zakonom o zaščiti države« 2. 8. 1921 je takratna jugoslovanska buržuazna vlada prepovedala dejavnost KPJ, člane KPJ pa začela preganjati, pretepati in moriti. Zrtev preganjanja je bil tudi tovariš Tito. Zaprt je bil v Sremski Mitrovici in Lepoglavi.

Predno je tov. Tito prišel na čelo partije je že prej opravljal različne odgovorne funkcije; bil je stalni delegat KPJ v Kominterni, organizacijski sekretar CK KPJ, Stalinova čistka 1. 1937 je aretirala dotedanjega generalnega sekretarja KPJ Gorkiča, ki je bil frakcionaš in je delal na tem da KPJ razpusti. Ko je bil Gorkič odstranjen je decembra 1937 leta Kominternina zapustila vodstvo KPJ Josipu Brazu Titu in mu dala mandat, da sestavi nov centralni komite, Tito se je takoj lotil sestavljanja novega partijskega vodstva, v katerega s otakrat prišli Edvard Kardelj, Aleksander Ranković, Miha Marinko, Franc Leskovšek malo pozneje pa še Ivan Milutinović. Te tovariše je Tito poznal še iz zaporov in prejšnjega dela. To je bilo mlado, novo v ilegalnem delu usposobljeno in prekaljeno vodstvo.

To vodstvo se je s tov. Titom takoj lotilo čiščenja partije in povezovanja partije z delavskim razredom. Tito je kmalu zgradil čvrsto kadrovske partijo »Leninovega tipa«, ki je vedela kaj hoče. Ob začetku vojne je ta partija imela 12 tisoč članov, ki so bili s Titom na čelu pripravljene na vse.

Med vojno je tov. Tito vodil NOB, gradil novo Jugoslavijo in bratstvo med jugoslovanskimi narodi. Po osvoboditvi je bil prvi predsednik vlade. Leta 1948, ko je bila naša neodvisnost ogrožena je bil Tito edini vodja v socialističnem taboru, ki si je upal reči Stalinu, da bomo mi šli po vojni poti v socializem in nam je to pot tudi pokazal.

Samozato, je bil v tem težkem položaju na čelu KPJ in vlade FLRJ tov. Tito, smo se uspeli upreti težnjam Stalina, ki nas je hotel ekonomsko podrediti in okrniti našo neodvisnost. Kot dober vodja, organizator, politik in znanstvenik je spoznal nevarnost birokracije in sam izdelal predlog o samoupravljanju, ki ga na »srečo« še pod njegovim vodstvom uspešno razvijamo.

A. D.

NA KONCU LETA

Prebrali smo enajst številčk »Tosame«, odkar smo si z roko v roki izražali dobre želje v nastajajočem Novem letu. Toda nihče ni vedel kaj nas v letu 1967 resnično čaka in kolikšne težave predvsem v podjetju bo treba premagati.

Leto gre proti koncu in vsi vemo kako se nam bo končalo. Pogledali bomo ali so se nam želje izpolnile ali bomo v tovarni napravili tisto, kar smo si zažrtali. S ponosom bomo zrlili na uspehe, ki nam jih je prineslo drugo leto gospodarske reforme, v katerem smo začeli z obnavljanjem naše belilnice.

Kot vemo bomo morali predvsem vsak dinar vložiti v modernizacijo oddelkov v naši tovarni, da bomo delali čim bolj kvalitetno, ker bomo le na ta način lahko prodali naše izdelke.

To leto nas je naučilo spoštovati tržišče, zato so bili potrebni večkraturni posegi v proizvodnjo in menjava te, da smo ustregli tržišču.

S takim delovnim zanosom lahko gremo brez strahu v leto 1968, v katerem vam želi uredništvo »Tosame« novih moči za izpolnitev delovnih nalog. Vsem srečno in uspešno Novo leto.

Posvetovanje o standardizaciji v Beogradu

Po skoraj petih letih, odkar so bili dani predlogi standardov za proizvode sanitetnih tovarn, je le prišlo tako daleč, da smo se dokončno domenili, da bi ti bili dokončno izdani. Do izdaje teh še ne bi prišlo, če ne bi eni od tovarn že prepovedali prodaje ovojev, ker niso bili narejeni po predpisih Pharmacopoe.

Z ozirom na to, ker je tudi Pharmacopoea zastarela; pripravlja se sicer izdaja nove, ki pa še ne bo tako kmalu, smo bili primorani, da pospešimo vsaj izdajo standardov in dobimo na ta način proizvajalci sanitetnih izdelkov enotne predpise o

Proizvodnja v mesecu novembru 1967

Oddelek	Enota mere	Planirana količina	Proizvedena količina	%
1. Trakotkalnica	000 vot	76.020	70.868	93
2. Tkalnica širokih tkanin	000 vot	392.322	292.227	74
3. Mikalnica	kg	67.074	63.926	95
4. Konfekcija	N din	2.747.451	2.743.649	99
Vložki	pkt	498.561	332.800	67
5. Cigaretne filtri	000 kom	39.105	40.420	103

Osebni dohodek in delov. mesto

Cilj vsakega celovitega sistema nagrajevanja je, da za vsakega proizvajalca skuša ugotoviti čimbolj neposredno odvisnost uspehov njegovega dela, delovnega mesta in osebnega dohodka. To je cilj, ne more pa biti v seveljavno načelo. Ne more biti v tem smislu, da bi na vsakem delovnem mestu ugotavljali normative, ki bi s samo formulo nedvomno jasno kazali, kolikšen osebni dohodek pripada posamezniku.

To pa zaradi tega, ker vsakega dela ni mogoče meriti po naravnih pokazateljih, niti ne po časovnih normativih, temveč ga je mogoče le vrednotiti. Predvsem zato, ker z normativi ni mogoče tega spodbujati ali pa bi bilo vsako izračunavanje zelo težavno in gospodarsko nesmotrno.

Kakšni naj bi bili, na primer

normativi za vratarja, skladiščnika, telefonista, uslužbenko v administraciji, čuvaja itd.?

Vratarju kakor tudi ostalim ne moremo postaviti normativa, kolikokrat bo odprl vrata, dvignil slušalko, koliko bo opravil še drugih del. Kajti vsa ta množina (kvaliteta) ni v ničemer odvisna od njega, on ne more prav nič vplivati, temveč to delo mora enostavno — opravljati. In za to opravilo, zato trošenje delovne sile dobi in mu pripada osebni dohodek.

Iz teh skopih ugotovitev lahko povzamemo, da je nagrajevanje režijskih delavcev zelo težavno in ne tako lahko in enostavno kot se večkrat to sliši in ugotavlja.

L. M.

Planirani in doseženi finančni uspeh za čas od 1. januarja do 31. oktobra 1967

	V novih dinarjih	po planu	doseženo	Index
1. Realizacija po izdanih fakturah med letom		35,027.302,33	35,730.499,69	102
2. CELOTNI DOHODEK		35,056.737,33	34,014.320,54	97
3. Porabljena sredstva		24,338.106,89	22,597.310,63	93
4. NETO PRODUKT (2-3)		10,718.630,44	11,417.009,91	107
5. Celotni stroški, ki obremenjujejo celotni dohodek		25,662.242,88	23,882.847,02	93
6. DOHODEK (2-5)		9,394.494,45	10,131.473,52	108
7. Povečanje dohodka		—	9.513,89	—
8. DOHODEK za razdelitev		9,394.494,45	10,140.987,41	103
9. Za osebne dohodke		7,086.196,79	6,668.431,34	94
10. Ostanek dohodka		2,308.297,66	3,472.556,07	150

Terjatve do kupcev se tudi v mesecu oktobru 1967 niso spremenile. Izračun celotnega dohodka in dohodka je napravljen na podlagi predpisanega sistema plačane realizacije, delitev dohodka pa na podlagi dolo-

čil Pravilnika o delitvi dohodka s tem, da je vpoštevan 6. člen za tiste stroške, ki bodo predvidoma nastali koncem leta.

F. R.

izdelavi in kvalitetnih lastnosti le teh. Na tem sestanku so bili navzoči predstavniki vseh štirih tovarn sanitetnega materiala, Zveznega zavoda za standardizacijo, Zvezne tekstilne komore in JLA.

Tako so bili sprejeti in oddani Zveznemu zavodu za standardizacijo predlogi standardov za medicinsko gazo I in II, kaliko ovoje, mull ovoje in tamponade

II. B.

POTOVANJE V BASEL — ŠVICO IN NAZAJ

IN KAJ SEM VIDEL NA RAZSTAVI

Podjetje nam je omogočilo, da smo si ogledali svetovno razstavo tekstilnih strojev v Švici — Baslu. V prvih vrsticah bi opisal kako smo potovali tja in nazaj in kaj sem videl na razstavi.

Dne 28. IX. 1967 smo se odpeljali iz Domžal. Mi smo bili priključeni k skupini iz Svilanita, Traka in Pletenine. Prvotna pot je bila določena preko Ljubelja, pa je bil zaradi popravila ceste na avstrijski strani, za avtobusni promet, ta prelaz zaprt. Naša pot je vodila preko Korenskega sedla. Kratke formalnosti na meji in že smo nadaljevali pot proti Beljaku, Špitalu, zgornje dravski dolini, Lienzu, preko Pustriške doline, Toblačka, ob Trdnjavi Franc Jožefa (Franzenfeste) in dolini reke Elsach. Naj mimogrede omenim, da so to kraji južne Tirolske, katero so Avstrijci izgubili po prvi svetovni vojni, za katero je še danes spor med Avstrijo in Italijo. Avstrijska manjšina zahteva posebno avtonomijo oziroma priključitev k matični deželi. Avstrijski cesar Franc Jožef je dal zgraditi močno trdnjavo, katero lahko še danes vidimo in jo tudi Italijani še uporabljajo. Zgrajena je bila, da bi ubranila vdor Italijanov na Tirolsko.

Po kratkem postanku na Brennerju, tu je italijansko — avstrijska meja, spet carinske formalnosti in

že smo se peljali po Vipski proti Innsbrucku. Mimogrede naj še omenim, da Italijani kakor Avstrijci gradijo avto-cesto; ki bo povezovala zahodno Evropo z Jadranskim morjem. Po levi strani naše ceste se vidijo 100 — 200 metrov nad nami stebri za novo cesto. Vsa nova cesta gre po pobočju hriba in bo speljana oziroma grajena na mostovih.

Po polurni vožnji smo že, na najvišjem mostu Evrope, zato se imenuje ta most Europa Brücke. Se četrte ure pa smo že v Innsbrucku, glavnem mestu Tirolske. Kratak ogled mesta, nato pa zopet v avtobus in naprej proti Landecku, kjer je moral naš šofer tudi avtobusu dati hrane. Lendeck je važno cestno križišče za Italijo preko prelaza Reschen, za Švico Martinsbrucka, proti zapadu pa Vorarlberga, Bregenca, Lindava v Nemčijo, Feldkircha pa v Švico. Peljemo se preko prelaza Sant Antona (1800 m nadmorske višine). Naj omenim, da sta Arelberg in Sant Anton zimski športna centra za smučanje v Avstriji. Vsa pobočja so preprežena z žičnicami in vlečnicami, spodaj v dolini pa je hotel pri hotelu Marsikaj se bomo morali pri nas še naučiti od naših sosedov za zimski turizem.

Pot nas pelje dalje po Klosterski dolini, preko Bludenza in že smo v Feldkirchu, na meji med Švico in Avstrijo, oziroma kneževino Liechtenstein. Ta kneževina je bila prej pod Avstrijo, leta 1917 pa je dobila samostojnost in je bila pod Avstrijo še do leta 1933. Tega leta pa se je priključila Švici kot samostojna kneževina.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Potovanje v Basel - Švico in nazaj

in kaj sem videl na razstavi

(Nadaljevanje s 3. strani)

Na meji so nas malo prešteli, enemu odprli kovček in nas vprašali po slivovki, a žal, smo v glavnem tisto imeli že vsi v železnicah, tako da ni bilo treba carine. Pot nas je vodila preko Rena mimo Valenskega jezera. Valensko jezero je povezano s Züriškim jezerom z umetnim kanalom, da v slednjega pride več čiste in zdrave vode. Samo Züriško jezero

znamk in firm, popolnoma avtomatski, kjer lahko ena previjalka streže 120 vretenom.

Votkovni previjalni stroji AUTOCOPSER s posamezno glavo. Ti stroji imajo to prednost, če je pretrg ali se pokvari, stoji samo eno vreteno, dočim stojijo pri naših strojih štiri vretena. Obenem je tudi avtomatsko nakladanje praznih cevč.

Snovalni stroj avtomat: Ko je o-

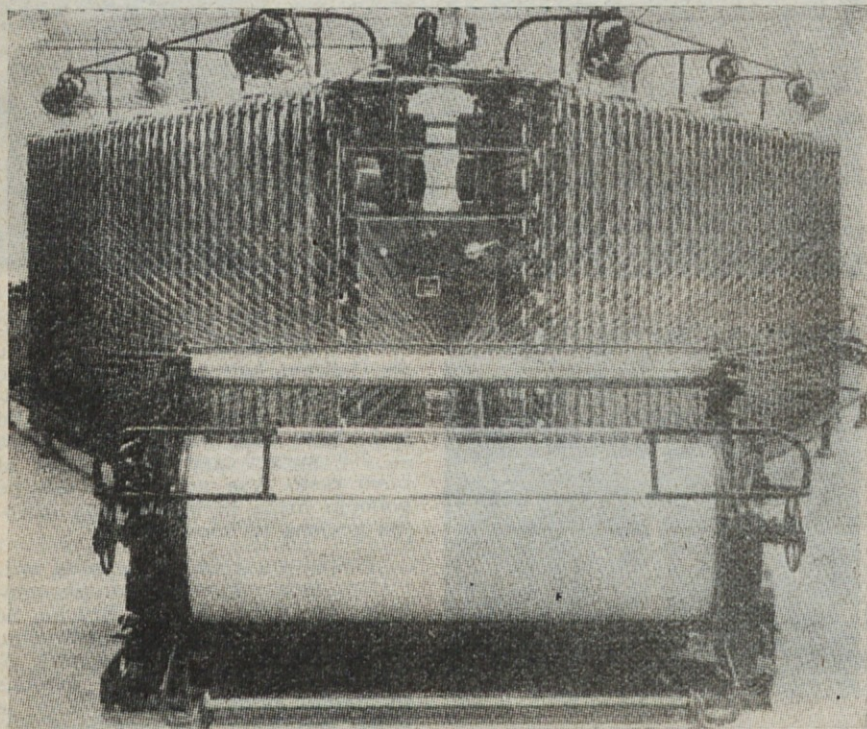
snova na tem stroju navita, avtomat vse nitke na cevčici postrizže, delavka samo zamenja prazno cevčico s polno in stroj zopet avtomatično poveže vse niti. Samo pritisk na gumb in stroj snuje naprej.

Škroblilni stroji niso več toplozračni kot je naš, ampak zopet na bobne, seveda z večjo kapaciteto in boljším škrobljenjem.

Videti je bilo razne klimatske naprave, katere bomo morali imeti, kadar bodo obnovljene tkalnice in pripravljalnica. Ogledali smo si tudi razstavo v Sant Louisu v Franciji. Tam so razstavljale v glavnem vzhodno evropske države. Sam Basel je industrijsko mesto, skozi mesto teče reka Ren. Mesta si nismo mogli dosti ogledati, ker smo imeli premalo časa. Veliko smo videli, toda časa je bilo premalo, da bi si vse do potankosti ogledali. Take tekstilne razstave pridejo vsaka štiri leta in tu so razstavljeni samo stroji, ni pa blaga in konfekcije.

Na splošno lahko rečem, da je elektronika prodrila tudi v tekstilno industrijo, skoro tretjino strojev upravlja elektronika ali foto celice. Nazaj smo se vračali po isti poti. Spotoma smo si ogledali Zürich. To mesto je bolj trgovsko, okolica pa močno industrijsko razvita. V glavnem so fino — mehanične delavnice in tovarne tekstilnih strojev in pripomočkov.

Zarnik Ciril

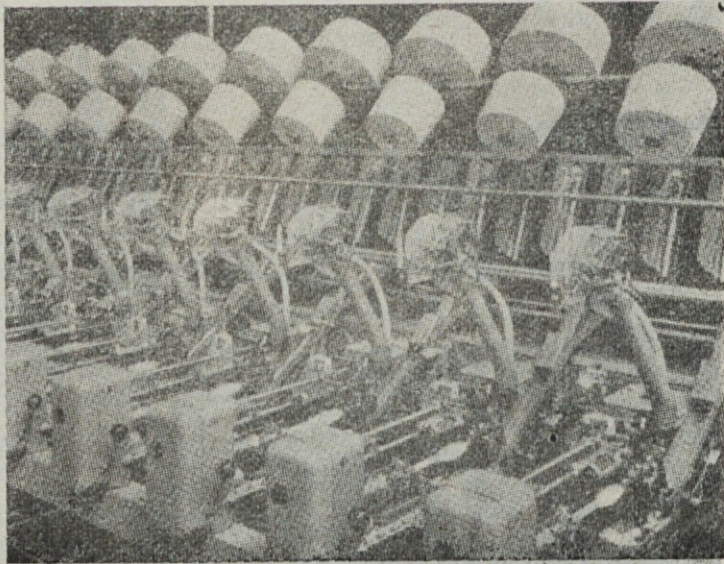
Snovalo

Votkovni previjalni stroj

bi smrdelo, ker je v okolici jezera močno razvita industrija. Prvi postanek je bil Horgen, kjer smo dve tovarišici odložili, mi pa smo preko Züricha nadaljevali pot proti Baslu. Lovila nas je že noč, tako da smo še malo zašli in smo končno le prispeleli v Langebruch, kjer smo imeli prenočišče v hotelu, to je 38 km od Basla, oziroma pred Baslom. Vsak dan smo se vozili zjutraj v Basel, zvečer pa nazaj.

Razstava je bila zelo zanimiva. Videl sem različne stroje, od predilnice, tkalnice, apreture, do konfekcije in trikotaze, široke tkalske stroje, super avtomate, previjalne stroje, snovalne stroje in ostale stroje, ki pridejo v poštev za pripravo in tkanje širokih tkanin. Lahko rečem, da je nastalo mnogo izboljšav na teh strojih. Opisal bom par strojev, katere bi tudi mi rabili pri rekonstrukciji tkalnic, če bo do tega prišlo, seveda če ne bo samo pri »če« ostalo:

Križno previjalni stroji različnih

SODELAVCI PIŠEJO TOSAMI

Veš Tosama vsi te imamo radi, čeprav kdaj pa kdaj zakasniš. To ti ne zamerimo. No, vidiš, tukaj imaš protekcijo. Vendar pa s tem nisi zadovoljna. Tudi ti nam delaš krivico in če ne veš kakšno, ti jo mi bralci povemo.

Ta tvoja Filter Filip in Vatka Votek lahko povesta, napišeta in še narišeta, kar hočeta, pa vendar ostana skrita, nepodpisana. Torej sama vidiš, kakšna si. Če bi se stalni dopisovalci Tosame skrili pod izmišljeno ime, bi bile skrinjice za prišpevke polne in ti ne bi vzdihovala. Dogovorimo se za protekcijo, pa boš imela uspeh. Ti boš že vedela, kdo

je napisal in komu boš poslala honorar. Za bralca tako ni važno ali ve kdo je sestavek napisal, pač pa to, da je ta kvaliteten. Torej, če se da, se dogovorimo, da si vsak dopisovalec izbere svoje izmišljeno ime, pod katerim bo objavljaj sestavke v Tosami. Če se s tem strinjaš, nam ob naslednjem izidu odgovori.

Odgovor Tosame

Če kdorkoli želi, da pod člankom ni podpisan, naj mu bo ustrezno, uredniški odbor bo, pa prej članke pregledal in odločil, če so članki za objavo.

krivdo za sedanje našo nedejavnost, zato rešujemo probleme že sedaj. Ne bi se spuščal v to, kakšne možnosti ima sedaj naš aktiv v tem pogledu, vendar pa vsa krivda ne leži samo na mladih. Mladega človeka se večkrat zelo hitro obsodi za slabega in tako pride do nasprotij, čeprav jih ne bi smelo biti. Tu obstojajo tudi subjektivne sile v delovni organizaciji, ki jim ne bi smelo biti vseeno, kar jim verjetno tudi ni, kako aktivni so mladi proizvajalci. Če je res tako, potem bi se moralo sodelovanje med MO in drugimi obstoječimi družbenimi organizacijami tesneje povedati, kar v bodoče pričakujemo. Ne smemo se zapirati vsak vase, potem ne bo nikoli prišlo do možnosti uveljavljanja mnenj mladine. To bi bila samo ena stran delovanja, med tem pa ne smemo pozabiti na razvedrilo in druge koristne akcije. V zadnji številki »TOSAME« se večkrat omenja da bi tudi mladinci kaj pomagali pri športnih dejavnostih in vzdrževanju naših počitniških hišic. Tovariši mladinci in mladinke, zavedajmo se, da si kolektiv od nas želi nekaj več in ne samo to, da smo dobri delavci, kar je že osnovna dolžnost vsakega na delovnem mestu. Moramo storiti tudi nekaj več, kar bo v dobro vseh nas in naše družbe.

ZAKAJ RESNICE SE BOJIMO

Današnji čas, o j čas moderen, nosilec glavne krivde si zato, da ljudje, ki v tvojem času — zdaj živimo, od zunaj in od znotraj slabi smo.

Če nekdo pač izjema je med nami, ga pred sovraštvom našim nič ne ubrani, prijatelje izgublja, zaman ječi. zakaj sovražni smo mu vsi.

Ker drugačen si, se te bojimo, resnice v naši hiši ne trpimo, to si ohrani sam za sebe, javno ti povedati ni treba svoje mnenje.

Dovoljeno je, da po oddelkih za ovinkom, spletkariš lahko tudi pod tujim priimkom, tedaj boš hvaljen ino spoštovan, kot resnični, pravi tosamin državljan.

Zato svarim te zdaj poslednjič moj prijatelj, če hočeš v naši hiši kaj veljati, se moraš resnice, ki nam vsem neznana je od vsega najbolj bati.

Le eno upanje ti še ostane, če trdne volje si in zdravega duha, da sam zaceliš si zadane rane, ker drugi za vse, tvoje bolečine nimamo posluha.

Če boš premagan bomo te pomilovali, trenutno dihi bodo nam zastali, če zmagal boš pa bomo te slavili, in hitro si uspehe skupaj podelili.

M. D.

O MLADINSKEM AKTIVU

Da ne, bomo čisto pozabili, da imamo mlade ljudi v tovarni, bom v ta namen napisal nekaj besed. Mnil je že čas, ko so se odvijale mladinske letne konference po aktivih. Če že ne drugače, se je vsaj takrat pokazalo, kaj so mladi delali. Rezultate smo lahko zasledili v časopisih, ki pa niso bili nič kaj razveseljivi. Žal je res, da plevel raste tudi tam, kjer ga je najmanj treba. Tako je tudi z mladino. Nekateri so res po-

polnoma nezainteresirani in če teh ni mogoče pravilno usmeriti ni tako tragično. Časi se spreminjajo, s tem tudi mi in naloge mladih. Danes imamo že veliko mladinskih klubov, ki delajo po nekem delovnem programu, ta pa navadno obsega zunanjo vzgojo mladih. Kot važno nalogo kluba bi bilo treba omeniti oblikovanje samoupravljalca, kakršnega si danes naša družba želi. Mladi se moramo zavedati, da bomo nosili

OD ZAČETKA OKTOBRA DO SREDE NOVEMBRA SMO ZA POTREBE PODJETJA NABAVILI NASLEDNJA OSNOVNA SREDSTVA:

V oddelek belilnico smo montirali ČRPALKO, ki služi pri polnjenju Thiesovega kotla in BELILNI APARAT S PRIBOROM za beljenje tkalin in vlaknin prav tako za potrebe belilnice.

CIKLOGRAF — za tiskanje s pomočjo matric je prejelo tajništvo.

Oddelek konfekcija je dobil za svoje potrebe dve 5 kg MAXIMA TEHTNICI.

Nabavili smo VRTALNI STROJ, ki se bo uporabljal v tkalnici Študa za tekoča popravila.

MOGOČE NE VEMO?

DEMAGOGIJA zavijanje, zape-ljevanje, ljudi s praznimi obljubami, podpihavanje, slepljenje.

DEZEN risan tkalski vzorec.

DEZODORATOR sredstvo za odstranitev smradu, odvzem duha.

DEZORIENTIRANOST zmedenost, nepoučenost.

DIABETNIK kdor ima diabetes — sladkorno bolezen.

KAKO TUJE FIRME OSVAJAJO TRG

Ob sprejetju načel gospodarske reforme smo uvedli tudi pojem »mednarodna delitev dela«, pod katerim razumemo širše in globlje vključevanje našega gospodarstva na mednarodni trg in s tem vred tudi sprejemanje principov, ki vladajo na tujih tržiščih. V naš gospodarski besednjak in v našo prakso smo uvedli besedo »konkurenca« in vse bolj govorimo tudi o nujnosti proučevanja in raziskovanja tržišča. To so pojmi, ki so visoko razvitemu gospodarstvu že dolgo znani. Neizprosni konkurenčni boj znova in znova silijo podjetnike v iskanje načinov, kako pritegniti čim več kupcev in izpodnesti tekmece.

Ponudila se nam je priložnost, da spoznamo nekaj načinov, ki so se jih poslužile tuje firme pri osvajanju trga in zdelo se nam je primerno, da jih v nadaljevanjih objavljamo v našem tovarniškem časopisu. Prvi hip sicer res izgleda, da je to zgolj komercialna zadeva, vendar pa so primeri tako zanimivi, poučni, presenetljivi, značilni in lahko razumljivi, da smo prepričani, da bodo pritegnili širši krog bralcev TOSAME. S temi objavljani bomo dali bralcem možnost, da bodo izvedeli za nekaj prijetnih in zanimivih gospodarskih zgodbic, ki jih bodo lahko porabili pri razgovorih ob kozarčku, koristile pa jim bodo tudi kot samoupravljalcem in kot strokovnjakom. Srečali se bomo z vrsto zanimivih idej, ki so njihovim tvorcem prinesle lepe denarje in ki bi jih utegnile prinesiti tudi slehernemu podjetju, če bi znalo pobrati pravo idejo in jo tudi prav izkoristiti. Primere, ki jih bomo objavljali, je izbrala mednarodna organizacija prodaje in raziskovanja tržišča iz New Yorka in tudi vse nagradila za njihovo izvirnost in učinkovitost. Poglejmo, kakšne zamisli podjetnikov so bile deležne njenega priznanja.

1. primer: RAZVOJ SPECIALIZIRANE PROIZVODNJE V MAJHNEM PODJETJU IN OSVAJANJE TRGA Z IZBRANIMI IZDELKI

Leta 1949 je podjetnik GROVE ustanovil s kapitalom 1700 \$ podjetje TENSOR, v katerem so izdelovali elektronske dele za potrebe ameriške vlade. Po desetih letih je realizacija sicer dosegla višino 650.000 \$, obenem pa je postalo tudi vse bolj očitno, da je bil z državno pogodbo dobiček zelo omejen, kot tudi, da je obstajala pri enem samem kupcu (v konkretnem primeru vladi) večna nevarnost, da bo nadaljnje kupovnije odpovedal. Obenem s tema, pa se je gospod Grove ukvarjal še z enim, domačim problemom. V posebni užitek mu je namreč bilo v postelji brati, ženo pa je motila svet-

loba v sladkem snu. Da ustreže njej in sebi, je izdelal posebno svetilko, katera žene ni motila, njemu pa je kljub temu omogočila branje. Njegovi prijatelji so bili nad izumom navdušeni in vsak je želel takšno svetilko še zase. Tako se je rodila misel, da bi ne bilo slabo ta izdelek ponuditi širšemu trgu. Preko oglasov v časopisu je po pošti že v prvem letu prodal za 1000 \$ svetilk. Težava pa je bila v tem, da je Grove želel doseči za svetilko ceno 46 \$, kar je bilo previsoko in zato tudi slabo sprejeto. Toda, odločil se je, da ne popusti. Leta 1961 je dobil javno finančno pomoč za svoje podjetje in opustil izdelovanje petih drugih izdelkov ter se odločil specializirati za svetilke.

Kakšni so bili rezultati? Še v istem letu je prodal za 50.000 \$ svetilk, leta 1963 pa je dosegla realizacija že višino 850.000 \$. Naslednje leto se je odločil prekiniti poslovanje z ameriško vlado in razviti lastno poslovanje. Tedaj je že pokrival 50 % trga za prodajo malih svetilk, propagandni proračun pa mu je znašal 1,5 milijona \$, poleg tega pa je uvedel neke nove zamisli pri osvajanju trga. Kupcu je bilo rečeno, da ta proizvod ni svetilka, pač pa »naprava za gledanje«, ki človeku pomaga, da bolje vidi, da postane produktivnejši, da laže študira, da bolje dela itd. Maloprodajalcem pa je bilo naročeno, da naj svetilko pro-

dajajo kot gospodinjski aparat in ne kot darilo ali kot nekaj novega ali neobičajnega. Pokazali so prodajalcem, kako naj prodajajo svetilko u-sluzbencem, ki delajo za pisalno mizo in kako ljudem, ki sede in študirajo. Cena pa je bila še v naprej visoka, na čemer so vztrajali zato, da bi maloprodajalcem dali več dobička in bi se tako lažje bolj potrudili pri prodaji.

No, leta 1964 je prodaja narasla na 4 milijone \$, neto dobiček pa na 300.000 \$, naslednje leto pa je prodaja dosegla že skoraj 7 milijonov \$, dobiček pa je narasel na 540.000 \$. Udeležba firme pri prodaji malih svetilk se je pri tem povečala že na 65 %.

Podjetje še naprej troši mnogo denarja za preučevanje in razvoj novih proizvodov za osvetljevanje, kajti odločili so se, da se za to področje specializirajo. Zadnji čas pripravljajo majhen model, ki bo znatno cenejši in bo imel tudi drugo ime, s čimer ne bo vplival na ustvarjeni vtis o dragih TENSORjevih svetilkah. Ta novi model so pripravljali prodajati tudi istim podjetjem, ki žele nanj dati svoje lastne etikete, niti ne vztrajajo pri imenu, ki so mu ga dali. Tako se torej bore proti konkurenci z nižjo ceno, obenem pa drže visoke cene za dražjo in privlačnejšo svetilko.

T. L.

Kaos na trgu sanitetnih izdelkov

V Jugoslaviji obstojajo štiri tovarne sanitetnega materiala. To so: Niva v Novem Sadu, Saniteks iz Velike Kladoše, Ivo Lola Ribar iz Karlovca in Tovarna sanitetnega materiala Domžale. Najbolj pester izbor sanitetnih izdelkov izdelujemo mi. Izdelek, ki ga pa izdelujejo vse štiri tovarne, je gaza in izdelki iz nje. Ker se je potrošnja v času reforme močno zmanjšala, predvsem v zdravstvenih zavodih in bolnicah, je gaze na trgu preveč. Izdelovalci so se znašli v položaju, kjer se je bilo treba odločiti ali ustaviti proizvodnjo in nastale zaloge prodati ali pa se preusmeriti v izvoz. Večina se je odločila, da gazo za vsako ceno prodajo doma in to na ta način, da jo nudi kupcu pod boljšimi pogoji kot konkurenčno podjetje. To je na eni strani vsekakor pozitivno, na drugi strani pa ne, kajti gazo prodajamo z izgubo oziroma se nam kopičijo za-

loge, le te v skladiščih.

Zato je pozitiven predlog, ki je bil dan na skupnem sestanku izdelovalcev sanitetnih izdelkov, da bi skupno obiskali vse večje potrošnike in se domenili, da v naslednjem letu nudijo svoje izdelke vsi pod istim pogoji. Na isti način naj bi sodelovali tudi na licitaciji za JLA. Od štirih podjetij so se tri odločila za ta predlog, med njimi tudi naše podjetje.

Zaradi tega, ker tudi izdelovalci med seboj niso enotni oziroma nočajo biti enotni, je ta kaos na trgu še večji. Potrebno bo skupno prizadevanje vseh v podjetju, da bomo izdelali čimveč in čim ceneje ter kvalitetno, dvignili produktivnost, največje breme bo pa na komercialni službi, ki bo morala najti kupce, da bomo izdelano prodali in še živeli ter ustvarjali naprej.

H. B.

Problem žena v podjetju

V našem podjetju je zaposlena v pretežni večini ženska delovna sila. Zato bi bilo prav, da se ozremo na težave in probleme, ki tarejo našo delovno ženo. Iz dneva v dan so zahteve do nje večje tako doma, kot v tovarni. Vse to psihično in fizično negativno vpliva na njen organizem. Marsikatera je preobremenjena ne samo s fizičnim, ampak tudi s kulturnim in političnim delom.

Vodstvo podjetja in družbeno politične organizacije v podjetju se zavedajo, da je treba našo delovno ženo razbremeniti, ji nuditi vse olajšave, ki so možne, ker le na ta način bo vzdušje v podjetju zdravo in s tem tudi produktivnost večja.

Ker je bilo otroško varstvo do nedavnega rešen problem je naše podjetje prispevalo denarna sredstva za izgradnjo otroškega vrta na Viru. S tem, da je vrtec zgrajen in da že sprejema otroke v varstvo, še vedno ni rešen ta problem. Za nekatere naše sodelavke lokacija vrta ne odgovarja, ker je preveč oddaljen tako od tovarne, kot od doma, za druge pa je predrag.

Problem za našo ženo je tudi delo v treh izmenah. Nočno delo jo utruja — posebno še če ima doma

otroke, ki ji ne pustijo spati in mora opraviti vsa gospodinjska dela sama. Tisti teden ko dela v nočni izmeni njen organizem oslabi in je bolj dostopen bolezenskim klicam. Da bi čim hitreje nudili pomoč obolelim in pa opravljali preventivno službo pri zdravih, je bila ustanovljena ambulanta v podjetju. Nekaj časa so bili rezultati dobri, kasneje pa se je pokazalo, da ambulanta takšna kot je, ne odgovarja namenu. Zaradi tega so bili organi samoupravljanja mnenja, da se ambulanta ukine in da si člani kolektiva prosto izbirajo zdravnika.

V našem podjetju je veliko zaposlenih žena, ki ne morejo opravljati vseh del zaradi stalne bolezn (invalidnosti), kar je problem za njih kakor tudi za podjetje. Da bi vsaj delno izboljšali stanje, pošilja sindikalna podružnica podjetja vsako leto nekaj sodelavk na okrevanje, največ na morje (Izola, Novigrad) ali pa na Veliko planino, kjer imamo svoje kočice.

Problem, ki je zelo pereč je tudi pomanjkanje stanovanjskih prostorov. Precej je žena, ki nimajo primerne stanovanja, pa se mučijo na vse mogoče načine, da nekako

urede prostore, v katerih živijo in delajo. Podjetje sicer vsako leto dodeli nekaj stanovanj takšnim, ki so najbolj potrebni, še vedno pa ostane precej interesentov, ki so potrebni stanovanja in nimajo možnosti da bi gradili hišo ali pa jim pomanjkanje finančnih sredstev onemogoča nakup lastnega stanovanja. Nekateri od njih že dolgo prosijo za stanovanje, toda vedno se zgodi, da je kak sodelavec še bolj potreben, tako da si ne more urediti svoje življenje tako kot želi ter je zaradi tega nervozen in nezadovoljen.

Zene, ki so zaposlene zjutraj od šeste pa do štirinajste ure, bi vsekakor želele, da bi se uredil problem družbene prehrane, kjer bi za primeren denar lahko kupile kosilo, katerega morajo sedaj skuhati šele, ko pridejo domov iz tovarne.

Tukaj je nanizanih samo nekaj problemov, ki tarejo naš ženski spol, je pa morda še kaj, kar nisem omenila, pa je ravno tako važno, alj pa še celo važnejše. Upam, da se bodo sodelavke v tem primeru oglasile in predlagale, da se ti po možnosti rešijo in odstranijo. Vse te predloge o izboljšavi in odstranitvi problemov, ki nas tiščijo, (seveda če jih bo kaj), bomo objavili v naslednji številki našega časopisa.

P. B.

Od surovine do izdelkov

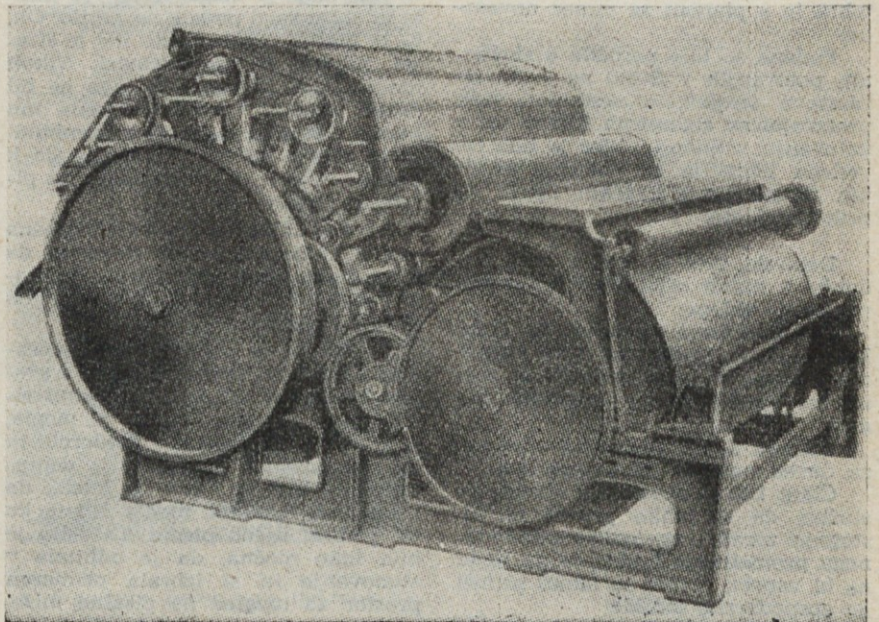
Obeljen in posušen bombaž, ki vsebuje primerno količino vlage zaradi nadaljnega predelovanja, moramo na najbolj primeren način pripraviti za prodajo. Saj je »vata« v glavnem po sušenju gotova in jo čaka le še rahljanje in zavijanje v take količine in oblike, ki potrošniku najbolj ustrezajo.

Zaradi postopka beljenja zmršena vlakna sprostimo na že znanih strojih čistilnice. Potem dobimo na koncu primerno debelo plast obeljenega bombaža v obliki zvitka. Ta zvitek napravi zadnji stroj iz sklopa čistilnice imenovan otepalnik. Zvitke polagamo na letvasti dovajalni pas naslednjega stroja, ki bo dokončno očistil bombaž. Angleži mu pravijo »kard«, v naši tovarni »karda«, po slovensko pa se temu stroju pravi mikalnik (v slovarjih najdete še druge tuje izraze). Mikanje je slovenski izraz za delo, ki je nekje med česanjem in grabljenjem. To besedo so uporabljali pridelovalci lanu v naših krajih za delo, s katerim so iz strtih in godnih stebel lanu pridobivali lanena vlakna v obliki dolgih las. Stebla so pritrdili v prižemo, potem pa so jih uravnali — mikali z deščico, na katero so nabili žebljev. V osnovi je to delo enako še danes tudi za druga vlakna. Ravno deščico so zapognili, da je iz nje nastal valj, ki so ga hitro vrтели. Mirujočo prižemo pa je zamenjal valj z nabitimi žebli, na katere so

bila nataktnjena vlakna. Ta valj pa se je vrtel bolj počasi. Da bi v čim krajšem času predelali na enem stroju čim več surovin, so stalno dodajali nove in nove valje (z različnimi imeni). Tudi vrтели so se ti valji vedno hitreje. Tudi kakovost predelave vlaknin je bila vedno boljša. Vendar pa bi tudi sedaj zelo težko zmi-

kali na strojih bombaž do take mere, da bi iz njega spredli in stkali tako tanko tkanino, kot je bila tista, v katero so stari Egipčani zavili svojega vladarja faraona pred več tisoč leti. Seveda pa je takšno ročno predenje bombaža zahtevalo izredno umetniško spretnost in ogromno časa, ki sedaj ni več tako poceni, kot je bil nekoč. Sedaj za posebno tanke gladke preje (visoke številke) surovino še češejo na česalnikih.

(Nadaljevanje)

Poročilo o delu samoupravnih organov

Upravni odbor je imel v času od 20. septembra do 25. oktobra 2 redni seji, na katerih je razpravljajal o sledečem:

Prispelo je več prošenj za štipendije in sicer dve za Srednjo tehnično šolo strojne smeri, ki sta bili negativno rešeni, ker tovrstnih strokovnih sodelavcev ne potrebujemo, ena prošnja za Višjo šolo za politične vede — II. stopnja (višina odobrene štipendije 800,00 N din mesečno), ter prošnja za plačilo šolnine na Višji šoli za organizacijo dela, ki pa je tudi ugodno rešena.

Člani UO so razpravljali tudi o povračilu stroškov za tečajnike Civilne zaščite. Ker pa bi šla ta sredstva iz osebnih dohodkov, je UO dal predlog DS-u, da se da vsakemu tečajniku pavšal 3000 S dinarjev.

Podano je bilo tudi poročilo o službenem potovanju v Avstrijo in Italijo, katerega namen je bil poleg prodaje naših izdelkov še obisk določenih firm, ki tudi proizvajajo sanitetni material.

Člani UO so bili seznanjeni s periodičnim obračunom za devet mesecev tega leta ter z rezultati pregleda Zaključnega računa za leto 1966.

Odobreno je bilo izplačilo dopolnilnega dela za avgust in september.

Sprejeta sta bila dva predloga za Delavski svet in sicer:

1. Ambulanta, ki dela za naše podjetje, naj se ukine.
2. Pooblasti naj se tov. direktorja ter tov. komercialnega vodjo, da lahko sama odločata o spremembi cen in prodajnih pogojev.

Odobren je bil nakup naslednjih osnovnih sredstev: ventilator za potrebe oddelka filtrov in 2 kaloriferja.

Člani UO so bili seznanjeni tudi z doseganjem plana za mesec september ter prvo polovico meseca oktobra in s planom za mesec november.

Podana so bila poročila o službenih potovanjih v Švico na svetovno razstavo strojev, o sestanku vseh proizvajalcev cigaretnih filtrov ter o potovanju v Skopje, kjer je bila izvedena licitacija za potrebe tobačnih tovarn po cigaretnih filtrih za prihodnje leto.

Delavski svet je imel v tem razdobju 1 redno sejo, kjer je sprejel naslednje sklepe:

Za direktorja tovarne so člani DS soglasno imenovali tov. Pogačnik Jožeta, ki se je prijavil na razpis ter izpolnjuje vse razpisane pogoje.

Potrjen je bil periodični obračun za devet mesecev letošnjega leta.

Člani DS so pooblastili strokovno službo, da se lahko pritoži na II. stopnjo zaradi nepravilno zaračunane prometnega davka, če pa še tu ne bi uspela, potem se lahko pritoži na gospodarsko sodišče.

Sprejet je bil sklep, da se že kupljeno stanovanje (enosobno družinsko) v bloku nasproti banke da v lastništvo Mavrin Slavici, ki se je poškodovala pri delu.

Člani DS so glede na poročilo komisije o vzrokih za reklamacijo gize sprejeli sklep, da se predlog komisije v celoti sprejme. Realizira se ga tako, da se zadolži tov. direktorja, da izvrši s svojimi strokovnimi službami vse ukrepe glede reorganizacije, osebne odgovornosti zaradi neizvrševanja delovnih dolžnosti ter izpopolniti v tem smislu notranjo zakonodajo. Izvršiti mora tudi ustrezne kadrovske spremembe v cilju, da bi spremenjena organizacija brezhibno delovala in o rezultatih poročati na sleherni seji do konca izvršitve.

Sprejet je bil sklep, da se ambulanta popolnoma ukine in omogoči prosto izbiro zdravnika.

Na predlog za nagrajevanje je bil sprejet sklep, da se poveša število točk knjigovodju — strojniku na knjižnem stroju.

Sindikalni podružnici je bila dodeljena dotacija za nakup kompletne opreme za nogometne ter za popravilo in čiščenje pušk.

Za nabavo osnovnih sredstev v počitniških hišicah v Izoli je bila odobrena dotacija

Odobren je bil nakup tehtnice za oddelek cigaretnih filtrov, sesalca za prah za vzdrževanje snage v oddelkih, ter termometer.

Sprejet je bil sklep, da se proda tovorni avtomobil, ki je že izločen iz uporabe, na licitaciji, izključna cena pa je 5.000 N din.

Tečajnikom civilne zaščite se dodeli pavšal 3000 S dinarjev.

Sprejet je bil predlog UO glede samostojnega odločanja tov. direktorja in tov. komerc. vodje o prodajnih pogojih.

S. S.

PRVA NEVIHTA

Najhujši je bil trenutek, ko je odprl vrata in planil ven. Bila je užaljena, ko ji je rekel, da ne zna kuhati, ne pospravljati, ne biti prijetna. Tudi mama ji je vedno dejala, da on ne bo pravi mož zanjo in prav je imela. V tem trenutku je sklenila, da ga bo zapustila. Ihte in z neizmerno žalostjo je dajala v kovček svoje reči in se pripravljala na odhod iz svojega zakona, ki je bil star leto dni.

»Le kako si mogel, Ivan« je ihtela in solze so ji padale na perilo. Oh, če bi mama vedela, kako me je stresel, najraje bi me pretepel. Nikoli me ni ljubil, drugače bi tega ne bil mogel storiti. Ampak pokazala mu bom!« Obrisala si je oči s kombinežo in zaprla kovček. Potem je šla k pisalni mizi in hitro napisala na pisemski papir:

»Ivan, najin zakon je bil strašna znota. Odhajam domov in upam, da te ne bom nikoli več videla. Po svoje ostale reči pridem, ko te ne bo doma, Helena.«

Potem si je oblekla plašč, posadila klobuk na glavo in odšla s svojim kovčkom. Na cesti je premišljevala kam naj gre. Domov ni mogla, zato je kovček pustila v garderobi in šla v kino. Med predstavo je neprestano mislila na moža in želela, da bi ga tisti trenutek mogla videti, ko bo prebral njeno pismo. Ta želja je bila tako močna, da je odhitela v stanovanje in si izbrala primeren prostor za razgled na pisalno mizo.

Izpod posteljnega pregrinjala bo opazovala Ivana in če se bo onesvestil, mu bo priskočila na pomoč in ga potolažila. Tako je ležala pod posteljo, vraf jo je že bolel in čez dve uri je zaslišala Ivanove korake. »Halo, dragica«, je zaklica iz predsobe. Heleni so se orosile oči, vendar je vztrajala pod posteljo. Videla ga je, kako je vstopil v sobo s cveticami v rokah in zaskrbljenim obrazom. Mirno je prebral pismo, potem se je zagledal v prazno. Helena se je že pripravljala, da bi planila izpod postelje, če bi se zrušil. Toda ... on je iz žepa vzel svinčnik, položil pismo na mizico in nekaj pripisal. Obrnil se je tiho požvižgajoč in odšel k telefonu. Poklical je prijatelja, da bi šla skupaj na večerjo, ker njegove žene ni doma. Nato je odšel v kopalnico in tam veselo pel, Helena pa pod posteljo neizmerno jokala. »Oh, ko bi že vendar odšel, Zlezla bi izpod postelje in prebrala, kaj je napisal. A ne sme se osmešiti, da je pod posteljo, zato ga je še kar naprej poslušala kako si poje: »Zapustilo me dekle je...« Naposled se je vrnil iz kopalnice in sedel na posteljo. Dvignil je boso nogo, oblekel nogavico, se obul in isto storil še z drugo nogo. Počasi se je oblačil in po tihem žvižgal.

Ko so se za njim zaprla vrata, je zlezla izpod postelje, si osušila solze in vzela pismo z mizice. Prsti so se ji tresli, ko je brala: »POD POSTELJO SI!«

Kadrovske vesti

V ČASU OD 12. XII. DO 11. I. PRAZNUJEJO SVOJ ROJSTNI DAN:

Konfekcija: 12. 12. Cerar Bernarda, 15. 12. Strukelj Silva, 16. 12. Bolhar Majda, 18. 12. Debevc Silva, 21. 12. Mislej Štefka in Novak Ladi, 18. 12. Lenček Štefka, 24. 12. Veit Štefka, 25. 12. Capuder Ivanka, 27. 12. Prelesnik Julka, 28. 12. Lenček Štefka, 7. 1. Habjan Mara, 9. 1. Sovinšek Veronika, 10. 1. Pogačar Vika in Rokavec Vera.

Filtri: 16. 12. Paštebar Cvetka in Kaplja Zofka, 5. 1. Hribar Mihelca, 7. 1. Lipovšek Miro.

Tkalnica ovojev: 16. 12. Žužek Tilka, 17. 12. Osolin Ivanka in Hrovač Vika, 19. 12. Pevc Ivanka, 25. 12. Križman Štefka, 26. 12. Cerar Ivan in Kaplja Štefka, 1. 1. Govekar Veronika, 11. 1. Kovič Janez.

Tkalnica gaze: 26. 12. Urančar Ivanka.

Zvezda: 3. 1. Zabrež Miha.

Avtomatska tkalnica: 20. 12. Teran Anton, 23. 12. Tekavc Tončka, 4. 1. Lenček Pavla.

Študa: 17. 12. Povirk Francka.

Pripravljalnica: 18. 12. Miš Nežka, 23. 12. Vodlan Feliks, 4. 1. Trdin Jožica.

Mikalnica: 2. 1. Gaberšek Francika, 3. 1. Gaberšek Mihaela.

Tajništvo: 23. 12. Strukelj Štefka, 24. 12. Kerč Olga, 27. 12. Paliska Jordan.

Komerciala: 13. 12. Florjanič Olga, 23. 12. Rozman Štefan, 24. 12. Bubanj Josip, 30. 12. Miš Janko, 6. 1. Podmiljšak Pavla.

Pomožni obrati: 16. 12. Pavlič Ivan, 2. 1. Banko Janez, 10. 1. Hribar Ivan.

Naše najboljše želje!

V MESECU NOVEMBRU SO SE RODILI:

Marenkovi Vidi — hčerka.
Košir Ani — sin.
Klopčič Nadi — hčerka
Cestitamo!

POROČILI SO SE:

Volčini Mihaela — por. Kerč, Pere Pavla — por. Lenček in Strukelj Stane.

Zelimo veliko razumevanja na skupni poti!

V MESECU NOVEMBRU STA ODŠLA IZ PODJETJA:

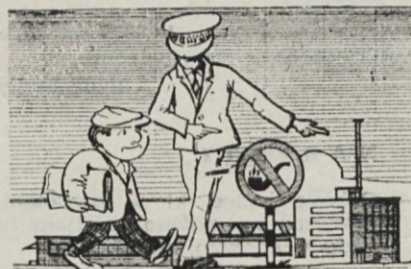
Peterka Lado — odpoved.

V pokoj: Vidergar Marica — strojnik, zaposlena v podjetju 16 let.

V pokoju ji želimo obilo zdravja in počitka!

VSTOPIV V PODJETJE:

Pogačnik Jože — na delovno mesto direktorja.

SPOLNJEVANKA

POKLICI

1. Pazniki
2. Poet
3. Tekstilni delavec
4. Zdravnik
5. Konfekcioner
6. Mož pravice
7. Izdeluje iz pločevine
8. Izdeluje čolne
9. Cirkuški igralec
10. Zaupni uslužbenec
11. Izdelovalec košar
12. Natakariji
13. Juvelir
14. Grafični delavec
15. Izdelovalec kotlov
16. Veterinarski uslužbenec
17. Pokriva zgradbe

Pravilna rešitev vam v tretji vrsti navpično da lep izrek.

Sestavil J. Kosirnik

P O K L I C I

1. — — — — —
2. — — — — —
3. — — — — —
4. — — — — —
5. — — — — —
6. — — — — —
7. — — — — —
8. — — — — —
9. — — — — —
10. — — — — —
11. — — — — —
12. — — — — —
13. — — — — —
14. — — — — —
15. — — — — —
16. — — — — —
17. — — — — —

H U M O R Priskevek za prijeten konec leta

Sef poučuje praktikanta: »Rad pripovedujem dovtipe. Ne smete se glasno smejati, ker se to ne spodobi. Ako pa se boste samo smehljali, potem bom mislil, da se mi posmehujete. Če pa boste ostali resni, vas bom imel za bedaka. Ravnajte se po tem!«

— ◆ —

»Pijem, da bi utopil svojo žalost.«

»Pa ti to kaj pomaga?«

»Ne, izgleda, da zna moja žalost plavati.«

— ◆ —

»Mama ali naj nesem pismo v poštni nabiralnik?«

»Za vruga, otrok, zunaj lije, da bi nihče niti psa ne poslal iz hiše. Naj gre oče!«

— ◆ —

»Vselej, kadar se smejete, gospodična Julka, bi vam rad rekel: Pridite k meni...«

»Ampak, gospod Milan, vi ste cel Don Juan!«

»Ne, jaz sem zobni zdravnik!«

— ◆ —

»Torej, kakšna je letos bilanca, tovariš knjigovodja?«

Sijajna, deficit je za 100 dinarjev manjši kot lani.

— ◆ —

Zena nekega moža je bila zelo togotna. Pogosto se je razburjala in v jezi tako kričala, da so se celo zbirali sosede. Ko je postalo možu tega dovolj, je na rokav odnesel kričavo ženo v kopalno kad in ji nad glavo namestil pršilec z mrzlo vodo. Po petih minutah v hiši ni bilo več kričanja. Vendar je čez nekaj dni žena na to zopet pozabila in spet pričela kričati. Mož je ponovil svojo metodo kopanja in po večkratnih mrzlih prhah je ženin glas tako utišal, da je v trenutkih togote le še pri sebi godrnjala.

— ◆ —

Dva reveža hodita po pokopališču. Ustavita se pred razškošno grobnico nekega bogataša in eden reče: »Vidiš, to ti je življenje!«

Poglavitno je, če prihod novega leta praznujete doma v krogu svoje družine in prijateljev, da vnesete v praznovanje svojo osebnost in svoj okus, združen s šarmom. Se vam zdi, da si lahko pričarate poezijo silvestrovske noči edino z okrašenjo jelke? Mar ni čeden šopek smrekovih vejic, dopolnjen z vejami jesenskega listja, če mu dodamo še nekaj bele vate, da ponazorimo z njo sneg. Ali pa visoka smrekovka veja, ki smo jo posrebrili in obesili nanjo rožnate okrasne krogle? Idej je veliko, še več jih boste odkrili sami, zato je to le nekaj namptkov za dopolnitev vaše domiselnosti. Za okrasitev lahko uporabite med drugim navaden lesen obešalnik za obleke, če ga ovijete s smrekovimi vejicami in naj obesite raznobarvne okraske na enako dolgih nitkah.

In kako boste pogostili? Po možnosti pripravite vse dobrote na eni sami veliki mizi in pustite gostom na voljo, da si sami izberejo zaželeno jed. Mizo pokrijte z belim prtom in če vam čas dopušča, okrasite prt s smrekovimi vejicami, lepo povezane s svilenimi pentljami ali drobnimi svetlečimi okraski.

Vilice, nože in žlice naložite na en krožnik ali pladenj. Naj si jih gostje sami jemljejo po potrebi. Če imate na voljo večjo sobo in mizo, si lahko omislite »ježa«: čez polovico prerežite veliko pomarančo in v njeno skorjo zabodite plastične raznobarvne zobotrebe, nanje pa natakните kockice sira, olive, očke šunke ali salame in podobno. Če vam denarne zmogljivosti dopuščajo kupite skromna darila za vsakega gosta. Če ne bo ostalo časa za obisk pri frizerki, potem si sami umijte lase, da se bodo bleščali in po kopeli, kateri ste dodali kopalno sol, boste nadvse ljubki in dobro razpoloženi za nekaj naslednjih ur.

ZAHVALA

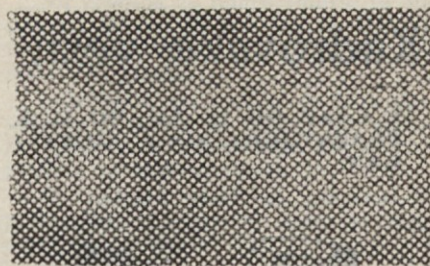
Smatram za prijetno dolžnost, da se v Tosami zahvalim sindikalni podjetnici in tovarišicam iz konfekcije za plemenito dejanje za izkazano izdatno denarno pomoč. To vaše humano dejanje in resnično tovariški odnos do sočloveka mi je v veliko uteho v moji bolečini.

Jenič Malči

NASVETI

— Robove jopice, ki so prepoteni, izperemo z raztopino salmijaka in vode v enakem razmerju.

— Sir pod steklenim zvonom ne plesni, če položimo zraven kocko sladkorja. Sladkor vsrka vso vlagu.

V meglenem jutru pred tovarno!

NAJDALJŠA POT V SLUŽBO

Zalostna sem stopila v pusto megleno jutro. V službo sem se napotila peš, kajti moje kolo si je »spodil« neznan prijatelj. Prijatelj vseh nas, ki hodimo rano na delo pa je tudi LJUBLJANA TRANSPORT, mi je šinilo v glavo in takoj sem se odločila, da se popeljem z avtobusom.

Vožnja je bila dokaj udobna, pač pa nekoliko predolga. Zaradi tistega nekoliko sem izstopila na postaji, kjer ni nihče drug izstopil, v avtobus pa s ose gnetli, kot bi bila vožnja brezplačna. Po krajšem preudarku sem po po dobro izhojeni stezi mahnila v megleno jutro. Po osamljenih in skritih stezicah sem se pošteno ogrela predno sem zagledala pred seboj znano osvetljeno pročelje, ki me je prijazno vabilo, vso trudno in zaskrbljeno od dolge neznane poti.

J. R.

REŠITEV NAGRADNE ENAČBE

Sedemnajst matematikov je spodbudila naša nagradna enačba. Od 17 pravih rešitev jih je bilo 16 lepo podpisanih, neznani umetnik pa se je pod sedemnajsto pravilno rešitev celo narisal — s pipo in brez kopalk. Muhasti žreb je nagradi tokrat razdelil med soimenjaka Vladko in Vladota.

Dipl. ph. Vladimirju Petkoviču in Vladki Berlec se za trud zahvaljujemo in jima čestitamo. Ostalih sedemsto prejemnikov glasila in z njimi nagradnih ugank pa vabimo k večjemu sodelovanju.

Izdaja Tovarna sanitetnega materiala Domžale

Urejuje uredniški odbor:

Pavla Buždon, Vida Grlica, Limovšek Milena, dipl. ing. Helena Breznik, Viljem Dolenc (odgovorni urednik), Danilo Juteršek, Ivan Kosirnik, Lovro Mokorel, Miro Pavlič, Mirko Požek in Franc Perše.

Tiska Papirkonfekcija Krško, obrat Valvasorjeva tiskarna

Naklada 700 izvodov

